

BAUGRUPPE BERLÍN

Lucie Řeháková

ATZBP

Ateliér Hlaváček - Čeněk

Ústav navrhování II
Fakulta architektury ČVUT

Zimní semestr 2020/2021

Baugruppe Berlín

Lucie Řeháková | ATZBP

Družstvo Baugruppe, založeno 9ti rodinami s vidinou nalezení lepšího a nového využití prostoru v lukrativní čtvrti Kreuzberg na ulici May-Ayim-Ufer. Mladé rodiny s 0-2 dětmi získávají od města pozemek na levém břehu Sprévy. Družstvo si budoucí majitelé zakládají nejen z důvodů ekonomických, ale i ze zájmu o další přidané hodnoty, které jim běžný developerský projekt nemůže nabídnout. Společné prostory jako společný dvůr, prádelna, společenská místnost a také střešní terasa.

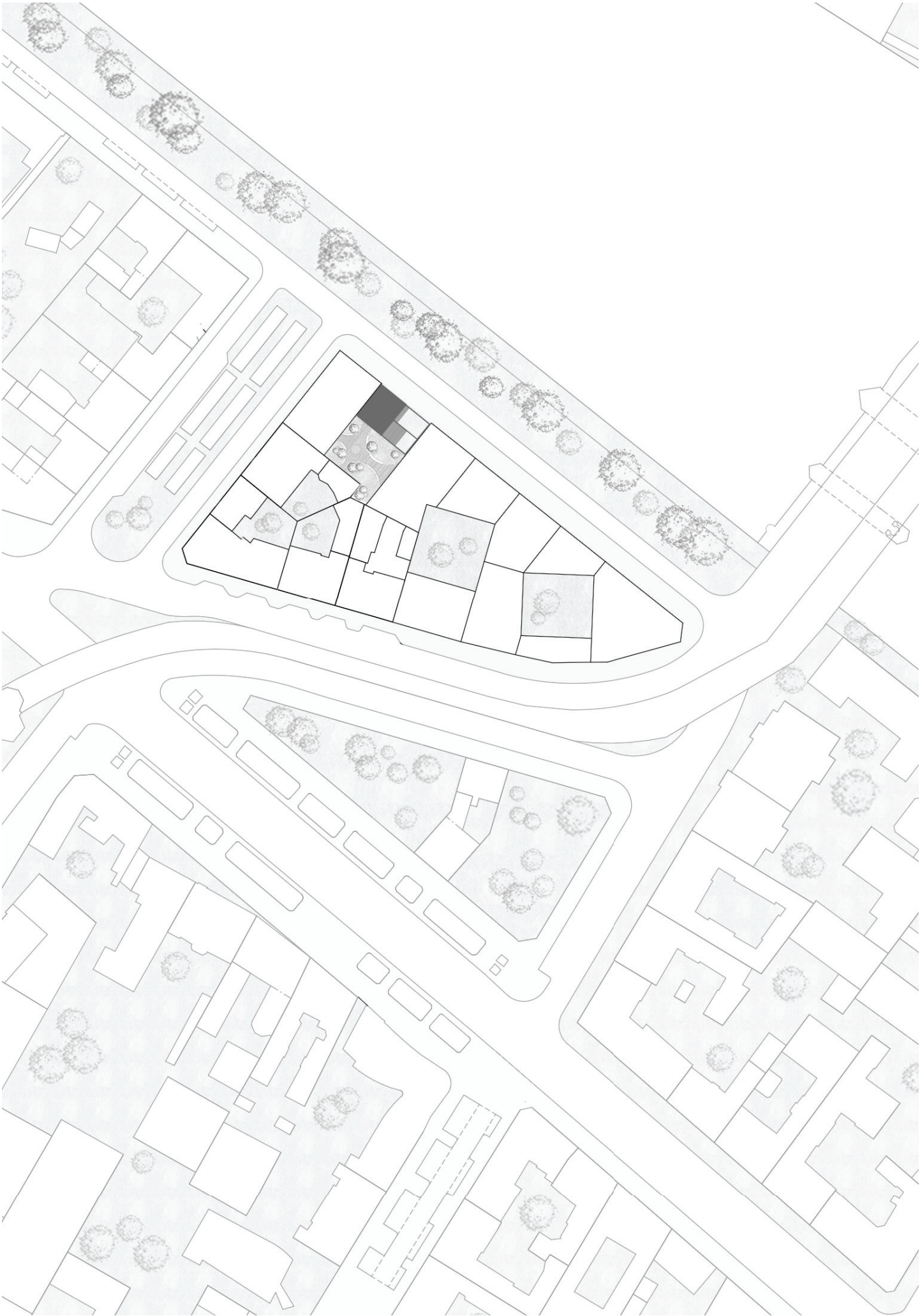
Kreuzberg je domovem studentů, umělců, velké turecké komunity a celkově hlavně mladé populace. Nachází se zde velké množství hospod, restaurací, punkových a udergroundových klubů, díky kterým zde vládne bohémská a kosmopolitní atmosféra. Mezi silně stránky oblasti patří řeka, parky, kreativní průmysl a poměrně dobrá občanská vybavenost, na druhou stranu, slabou stránkou oblasti je silný hluk a znečištění od dopravy a hlavně sociální problémy jako prodej drog, nezaměstnanost, vandalismus atd. Oblast kolem pozemku má však hodně příležitostí ke zlepšení a proto se družstvo Baugruppe rozhodlo začlenit se do řady nových bytových domů, které zkultivují nábřeží. Jejich úkolem je také návrh společného vnitrobloku i pro dvě sousední novostavby pro vytvoření sousedské kultury. Stavba může být i velkou hodnotou pro okolí, proto se družstvo rozhodlo část svých prostorů poskytnout pro veřejnou kavárnu, která může aktivovat sousedství a nabídnout chybějící práci.

Princip v konceptu Baugruppe spočívá v tom, že každý byt je jiný, jelikož každý jeho uživatel je jiný. Každý člen družstva si vymezí požadavky jak na orientaci balkónů a ložnic, tak na počty ložnic, pracovních prostorů a koupelen. Celému projektu je dána jasná

modulace, která se promítá do charakteru celé budovy.

Každé patro je rozděleno na 8 modulů. Stavba má 8 pater a nachází se v ní dohromady 10 bytů - 2 mezonety, 5 velkých bytů, 2 standardní byty a 1 nájemní byt. Jelikož se stavba nachází v proluce, mohou být okna bytů orientována pouze na severovýchod nebo na jihozápad. Většina bytů je navržena přes celou hloubku pozemku tak, aby mohli obyvatelé využívat obě tyto světové strany a užít si jak výhled na Sprévu, tak i výhled do klidného vnitrobloku.

Stavba je navržena v industriálním duchu s industriálními prvky, jelikož se v minulosti stavěly stavby tohoto typu u řeky, tak toho družstvo chtělo využít a promítnout tuto atmosféru do zcela nového bydlení. Konstrukce je tedy kombinací stěnového a železobetonového monolitického sloupového systému, kdy jsou sloupy a trámy záměrně přiznané v interiéru pro podpoření této atmosféry. Vnější zdi jsou z cihel, které jsou také i v interiérech. Ve společných prostorů je pohledový beton. Všechny byty jsou obsluhovány jedním schodištěm o velikosti jednoho modulu.

Obraz místa

Pohled vzhůru

.....

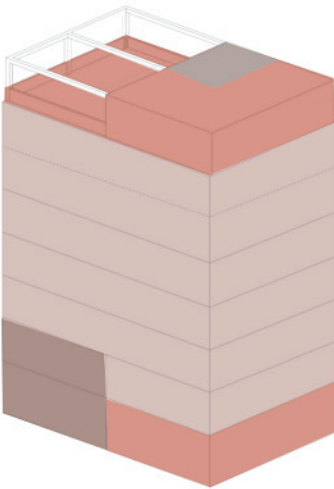
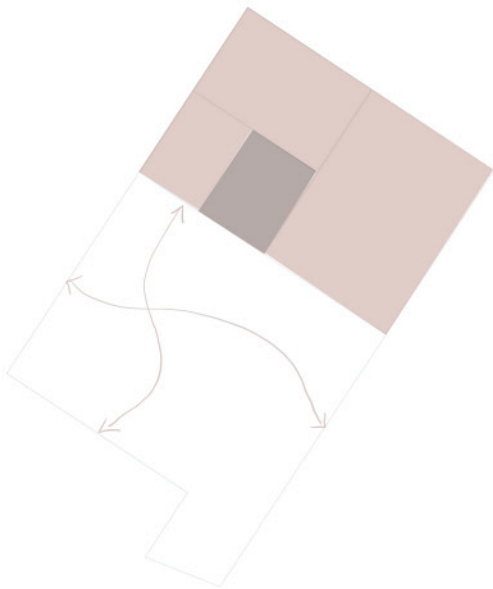
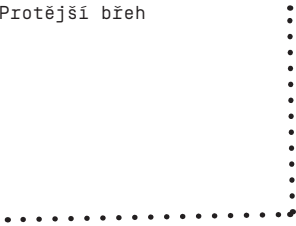
.....

Vstup x bariéra

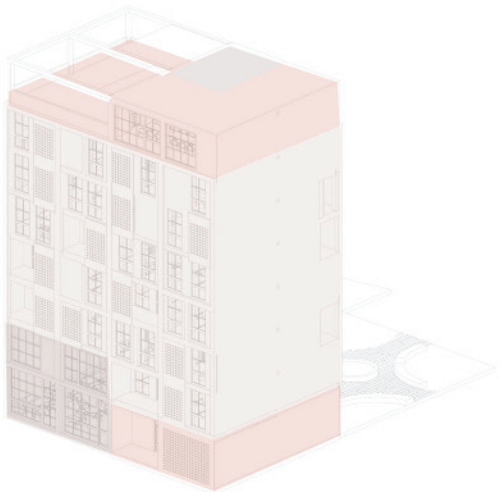
.....

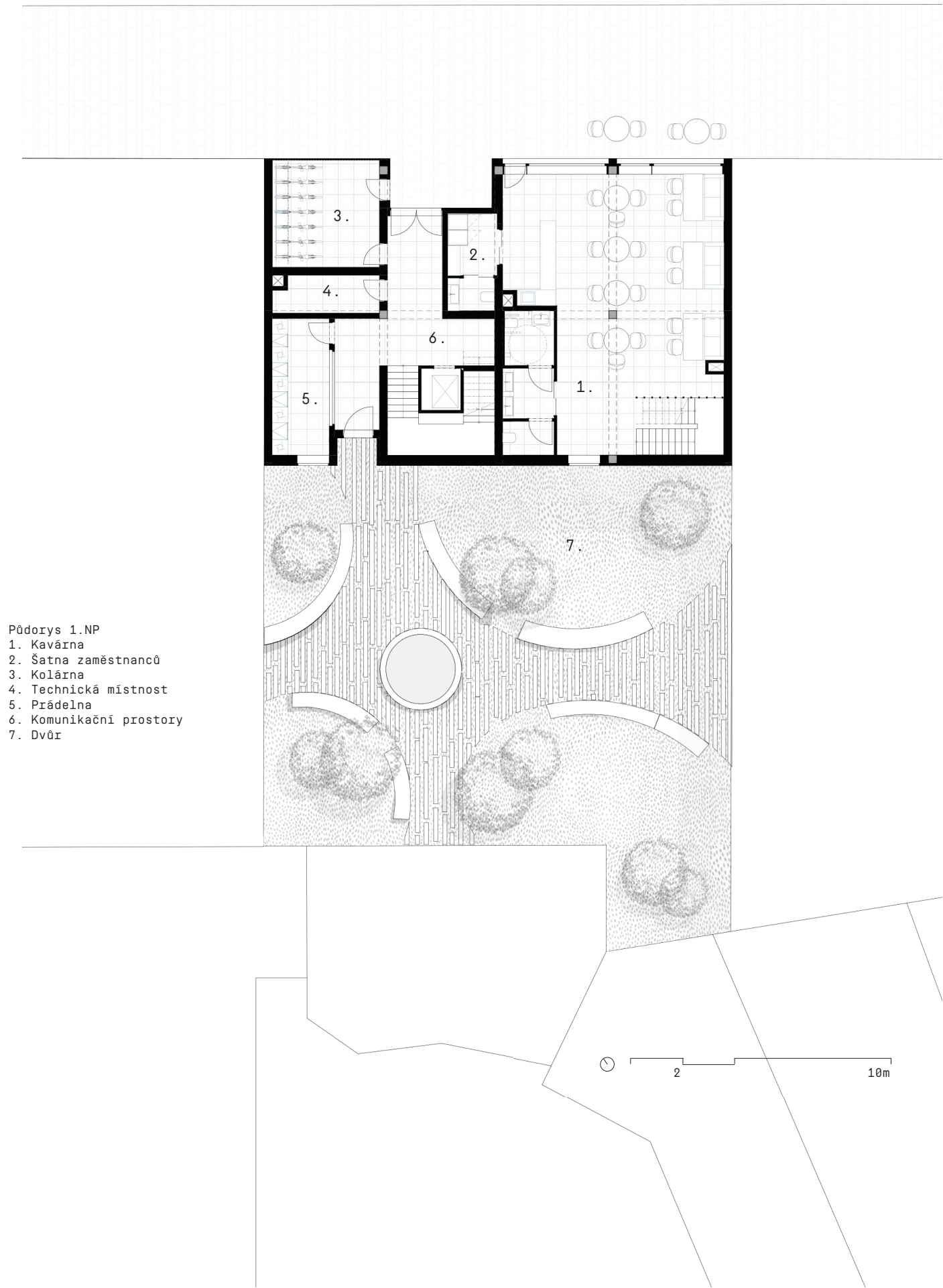
Koncept

Protější bñeh

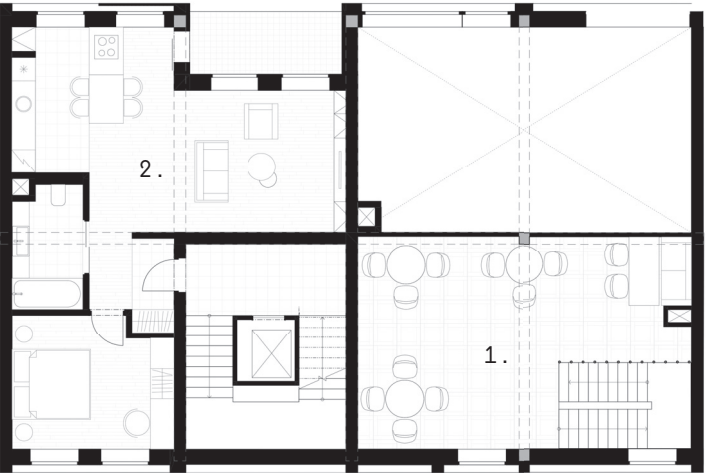
- Byty
- Komunikace
- Společné prostory
- Veřejná kavárna

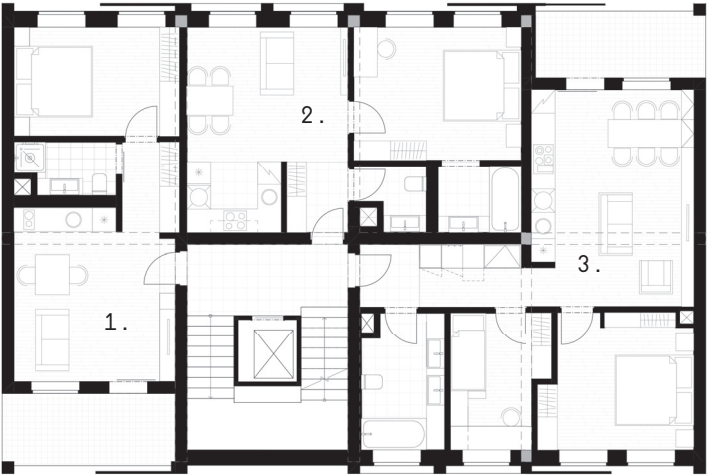
Půdorys 2.NP

- 1. 2.NP kavárny
- 2. Byt 2.1 - 2+kk

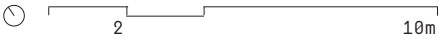
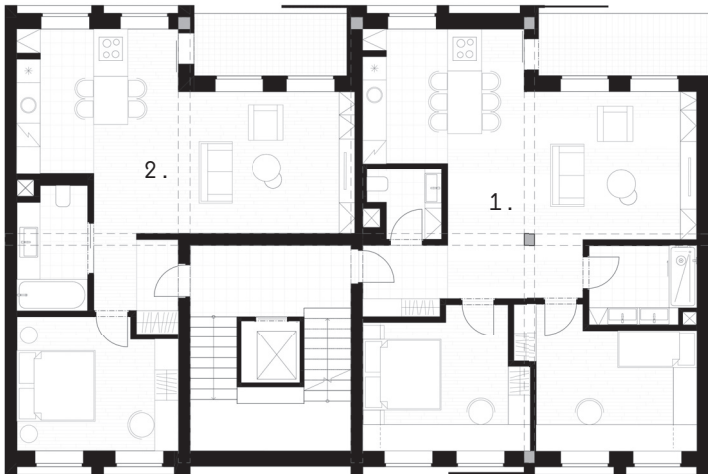

Půdorys 3.NP

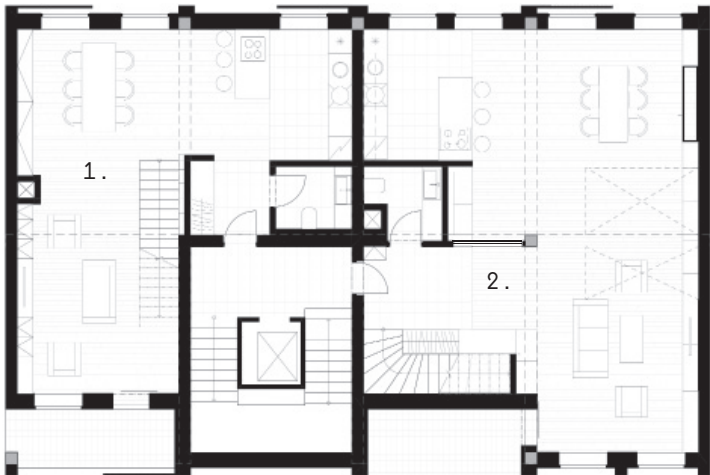
- 1. Byt 3.1 - 2+kk
- 2. Byt 3.2 - 2+kk
- 3. Byt 3.3 - 3+kk

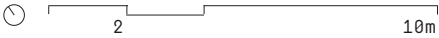
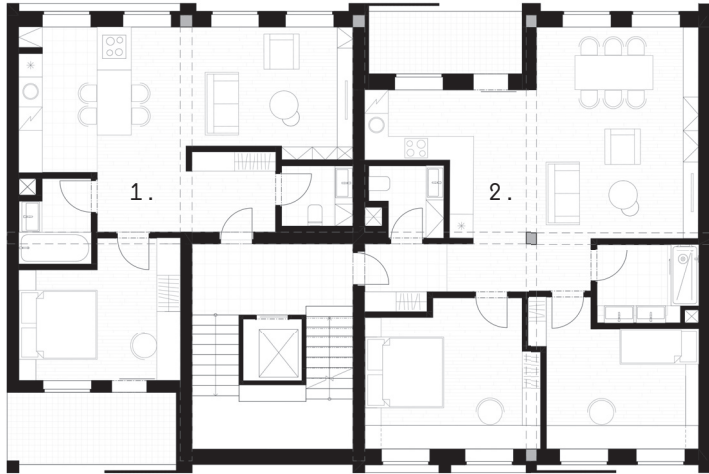
Pôdorys 4.NP
1. Byt 4.1 - 3+kk
2. Byt 4.2 - 2+kk

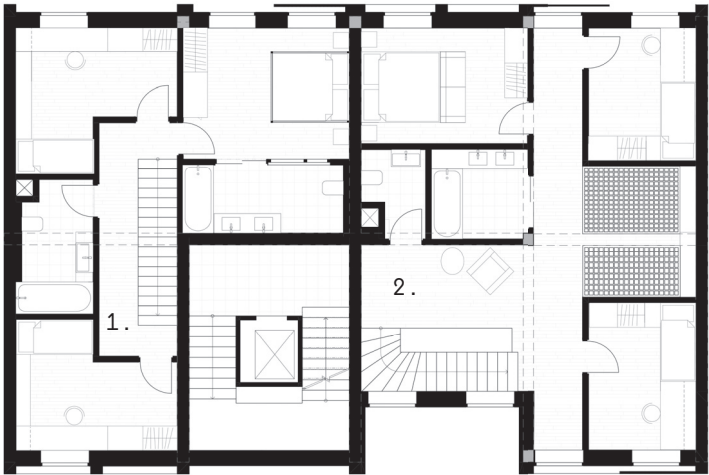
Pôdorys 6.NP
1. Mezonetový byt 6.1 - 4+kk
2. Mezonetový byt 6.2 - 4+kk

Pôdorys 5.NP
1. Byt 5.1 - 2+kk
2. Byt 5.2 - 3+kk

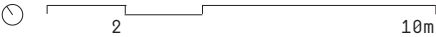
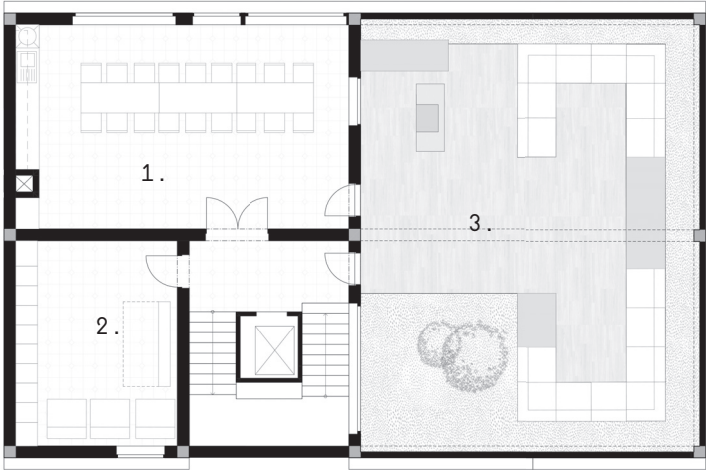
Pôdorys 7.NP
1. Mezonetový byt 6.1 - 4+kk
2. Mezonetový byt 6.2 - 4+kk

V 8.NP se nachází společná střešní terasa o velikosti 4 modulů, ke které je přidružená společenská místnost se skladem. Jedním z požadavků družstevního bydlení je variabilita tohoto střešních prostoru, proto se na patře nachází sklad, do kterého se dají věci, které obyvatelé momentálně nepotřebují. Na střeše tak mohou nastat 3 a více situací.

Střecha může být částečně nebo úplně zastřešena pomocí posuvné pergoly připevněné ke konstrukci přes dva moduly nad střechou. Na posuvné pergole jsou umístěné elektrické infrazářiče, které slouží k vyhřívání prostoru, a také osvětlení, které je integrováno uvnitř látkových profilů. Příslušenství si obyvatelé nastaví dle aktuálních situací.

Půdorys 8.NP
1. Společenská místnost
2. Sklad
3. Střecha s posezením a grilem

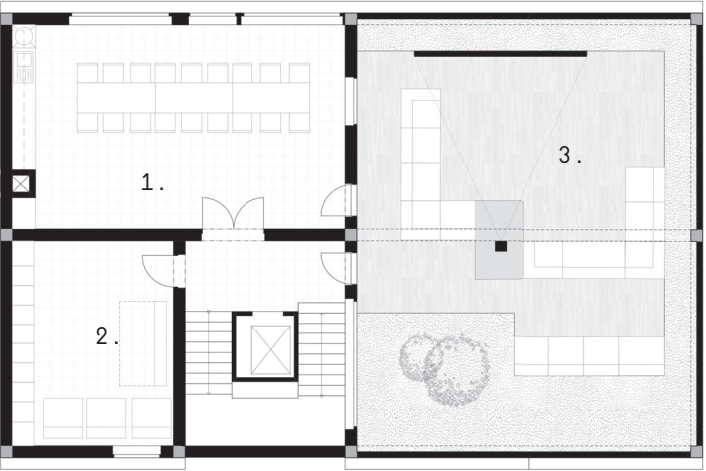

První situací může být grilování, kdy si obyvatelé rozloží venkovní posezení dle aktuálních potřeb. Jako zázemí pro gril poslouží i společenská místnost, kde se nachází kuchyně.

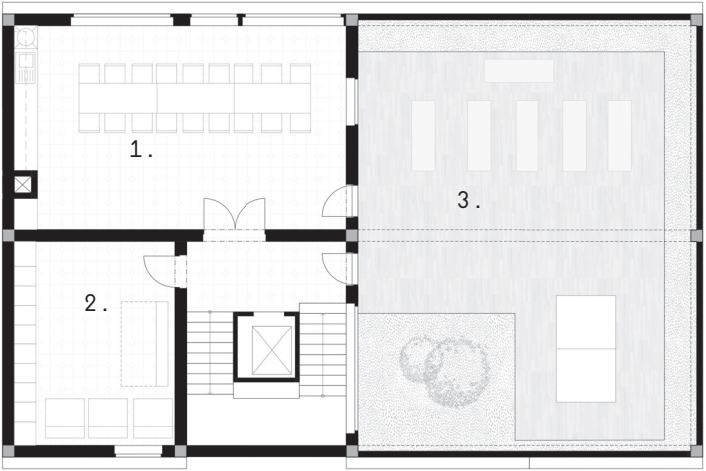
Druhou situací může být letní kino, kdy se uspořádá sezení za sebe a ze skladu se přinese pomocná stěna s projektorem.

Třetí situace může nastat, když si budou chtít děti či rodiče zahrát ping pong, nebo když se bude pořádat lekce jógy. Všechno posezení se uklidí a vznikne tak velký prostor pro hru nebo jógu.

Půdorys 8.NP
1. Společenská místnost
2. Sklad
3. Střecha s letním kinem

Půdorys 8.NP
1. Společenská místnost
2. Sklad
3. Střecha s prostorem pro ping pong a pro jógu

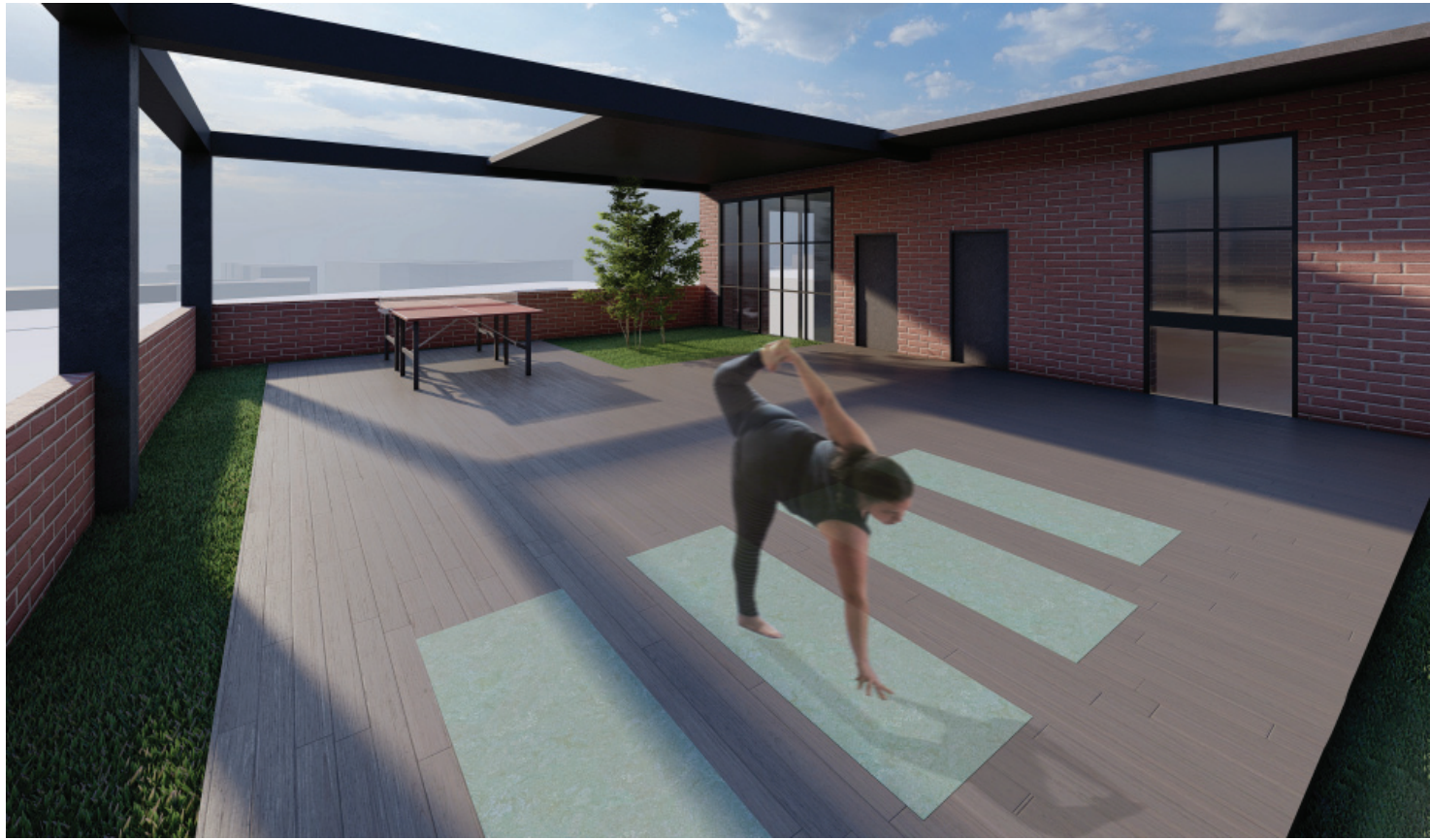

První situace střechy - grilování

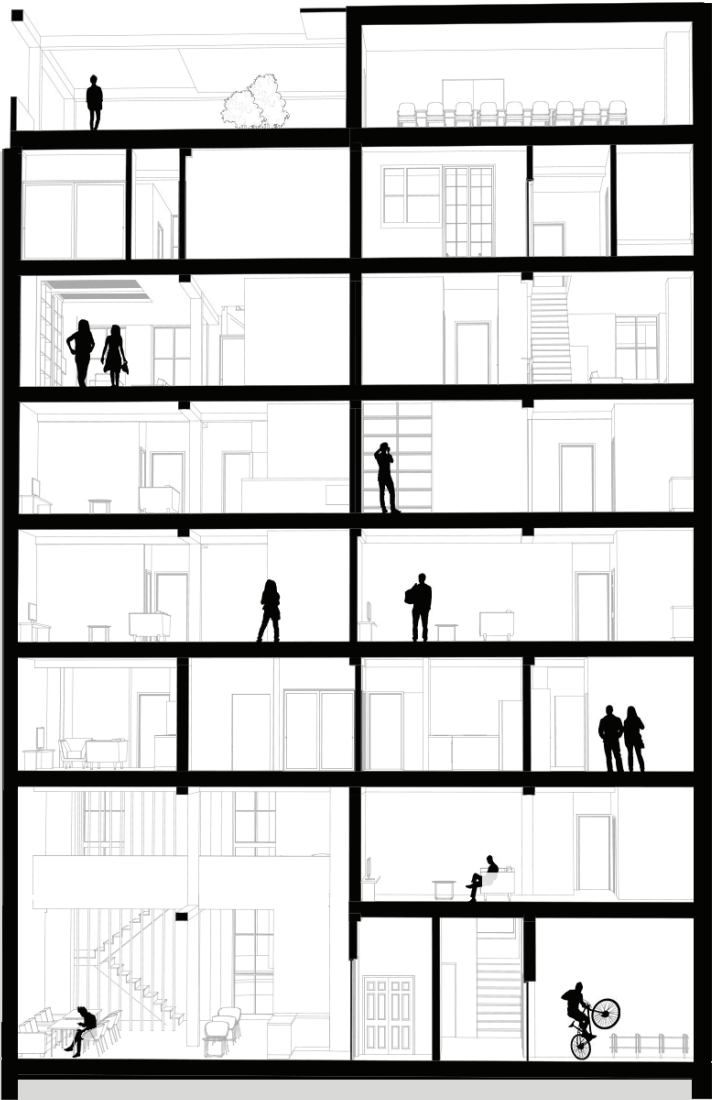
Druhá situace střechy - letní kino

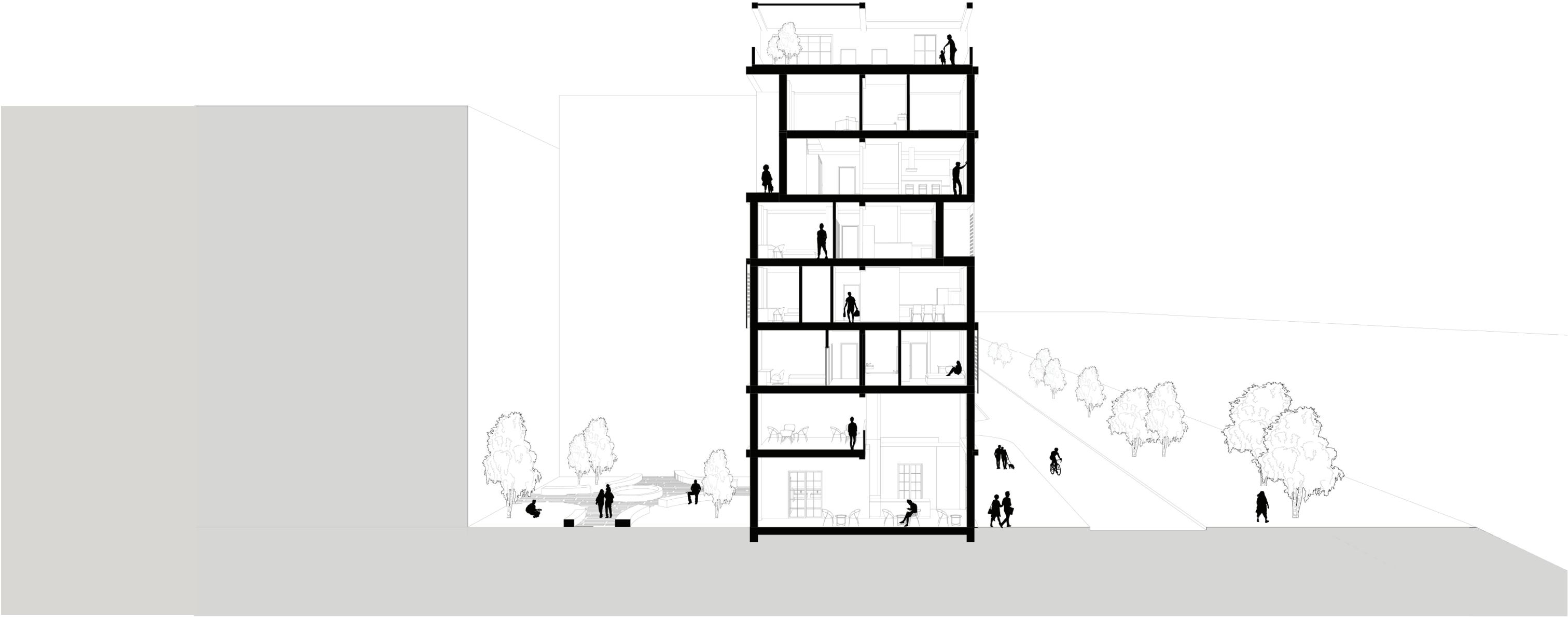

Třetí situace střechy

Druhá situace střechy - letní kino večer

Vstup do kavárny s barem

Kavárna ve 2.NP

Prostor kavárny

Vnitroblok

Kolárna v 1.NP

Komunikační prostor v 1.NP

Bilance stavby

plocha parcely	216 m ²
plocha zastavěná	202 m ²
obestavěný prostor	5100 m ³
HPP celkově	1597 m ²
HPP bytů + spol.prostorů	1194 m ²
ČPP bytů	791 m ²
ČPP ostatních prostorů	342 m ²

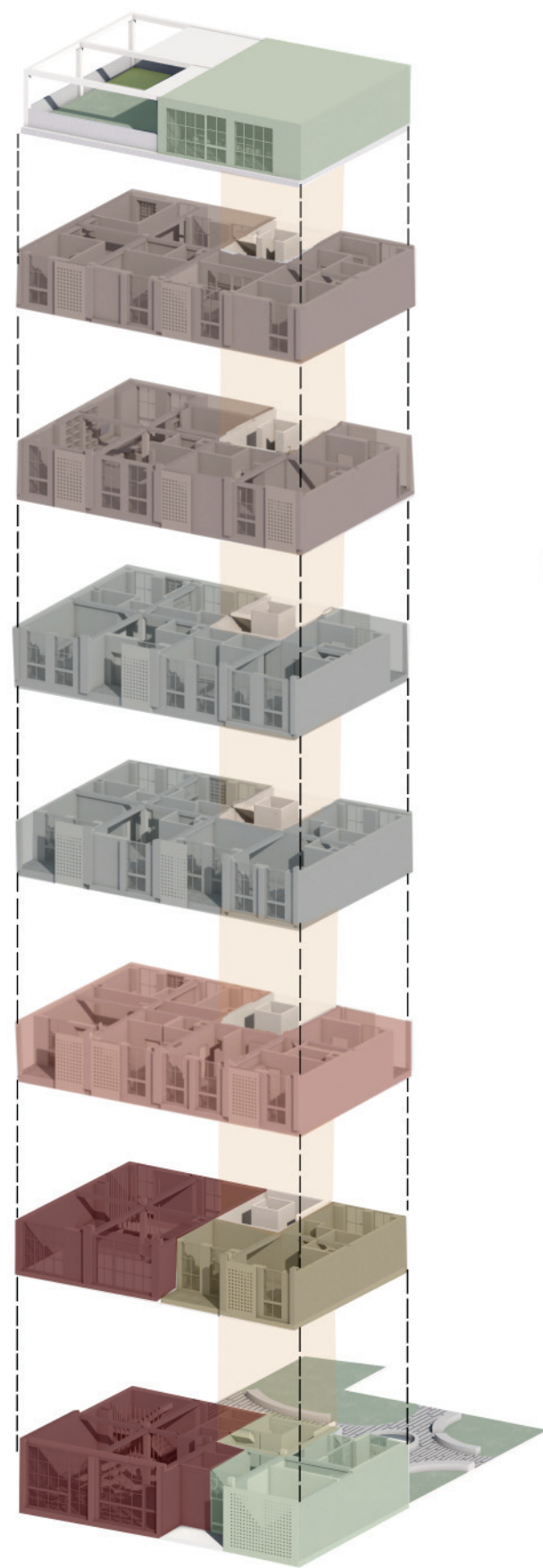
Jednotlivé byty

2. NP	Byt 2.1 2+kk 62 m ² [+8m ² lodžie]	5. NP	Byt 5.1 2+kk 61 m ² [+8m ² lodžie]
3. NP	Byt 3.1 2+kk 38 m ² [+8m ² lodžie]		Byt 5.2 3+kk 85 m ² [+8m ² lodžie]
	Byt 3.2 2+kk 45 m ²	6. NP	Mezonetový byt 6.1 4+kk 128 m ² [+8m ² lodžie]
	Byt 3.3 3+kk 62 m ² [+8m ² lodžie]		Mezonetový byt 6.2 4+kk 164 m ² [+8m ² lodžie]
4. NP	Byt 4.1 2+kk 61 m ² [+8m ² lodžie]		
	Byt 4.2 3+kk 85 m ² [+8m ² lodžie]		

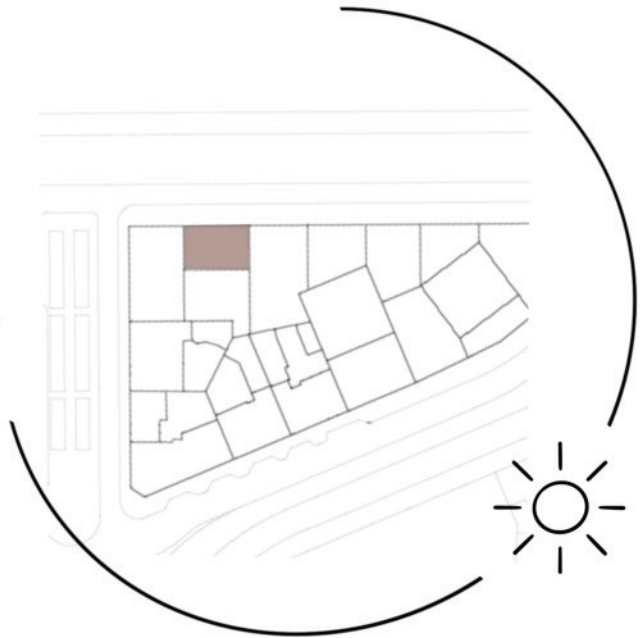
Rozdělení ostatních ploch

C.	Typ	Umístění	Plocha [m ²]
1	Kavárna	1.NP	94 m ²
2	Šatna pro zaměstnance	1.NP	7 m ²
3	Kolárna	1.NP	17 m ²
4	Technická místnost	1.NP	6 m ²
5	Prádelna	1.NP	12 m ²
6	Chodba	1. NP	24 m ²
7	Chodba	2-8.NP	8 m ²
8	Kavárna	2. NP	40 m ²
9	Společenská místnost	8.NP	45 m ²
10	Sklad střechy	8. NP	22 m ²
11	Střecha	8. NP	95 m ²

Celkový počet bytů: 10 bytů
Celkový počet lidí: 27 lidí

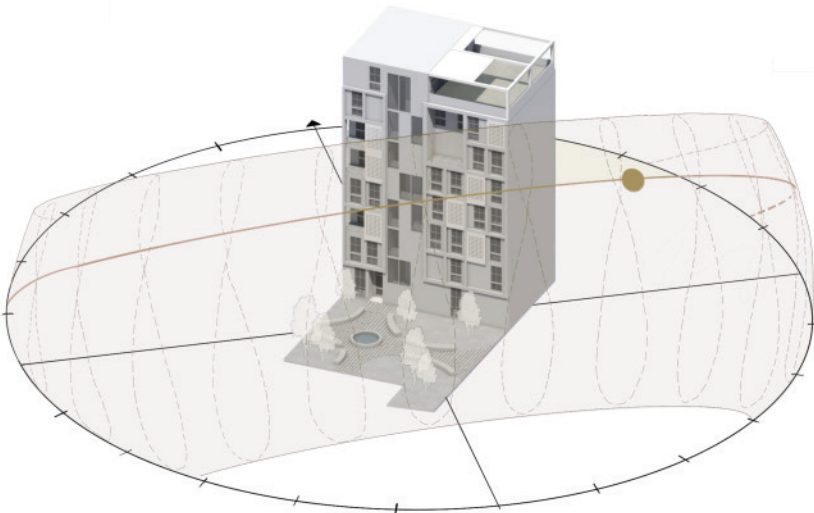
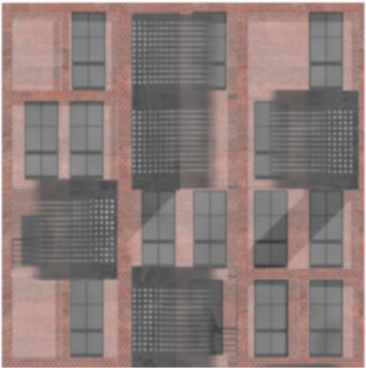
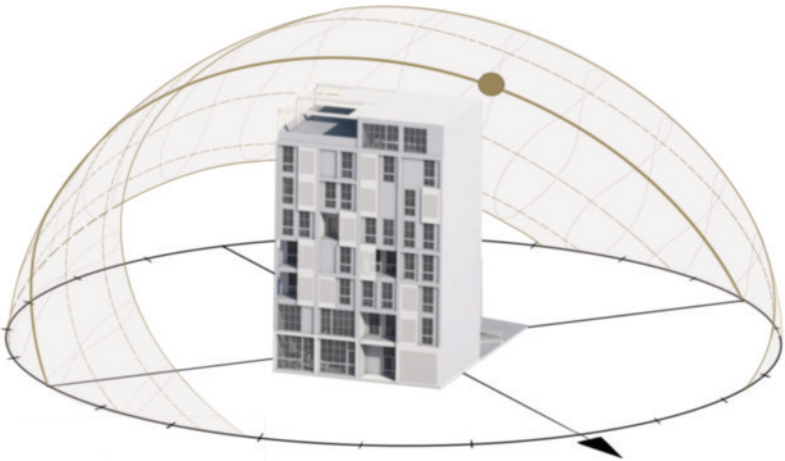

- Společné prostory
- Mezonety
- Velké byty
- Standardní byty
- Veřejná kavárna
- Nájemní byt

Viditelné fasády domu jsou orientovány na severovýchod a na jihozápad. Jihozápadní fasáda je sice obklopena vysokými domy, avšak je zde potřeba občasného stínění, které si mohou obyvatelé regulovat. Severovýchodní fasáda je naopak hodně otevřená městu a opouje také velkými okny, a tak její panely slouží také k vytvoření soukromého koutu na lodžiích.

Perforované plechy na fasádě jsou připevněné na kolejnících. Každý uživatel bytu si může svůj panel posunout dle aktuální potřeby pro stínění, nebo pro soukromí.

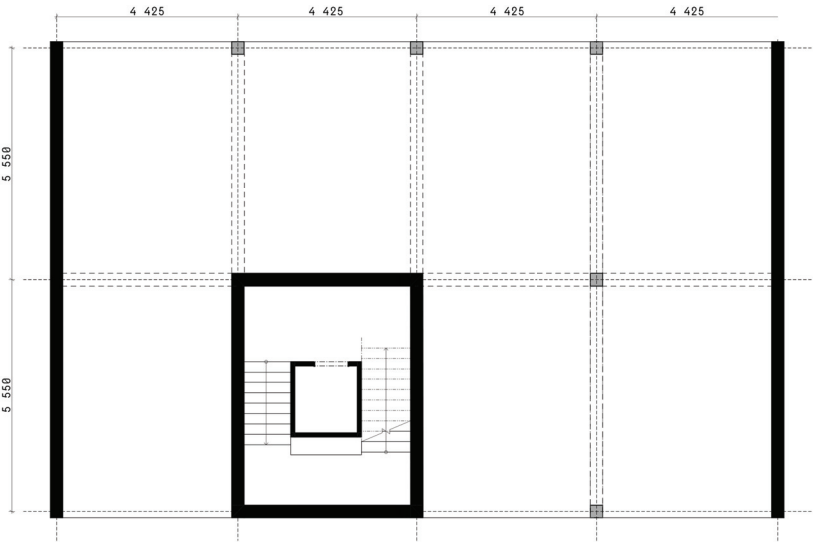
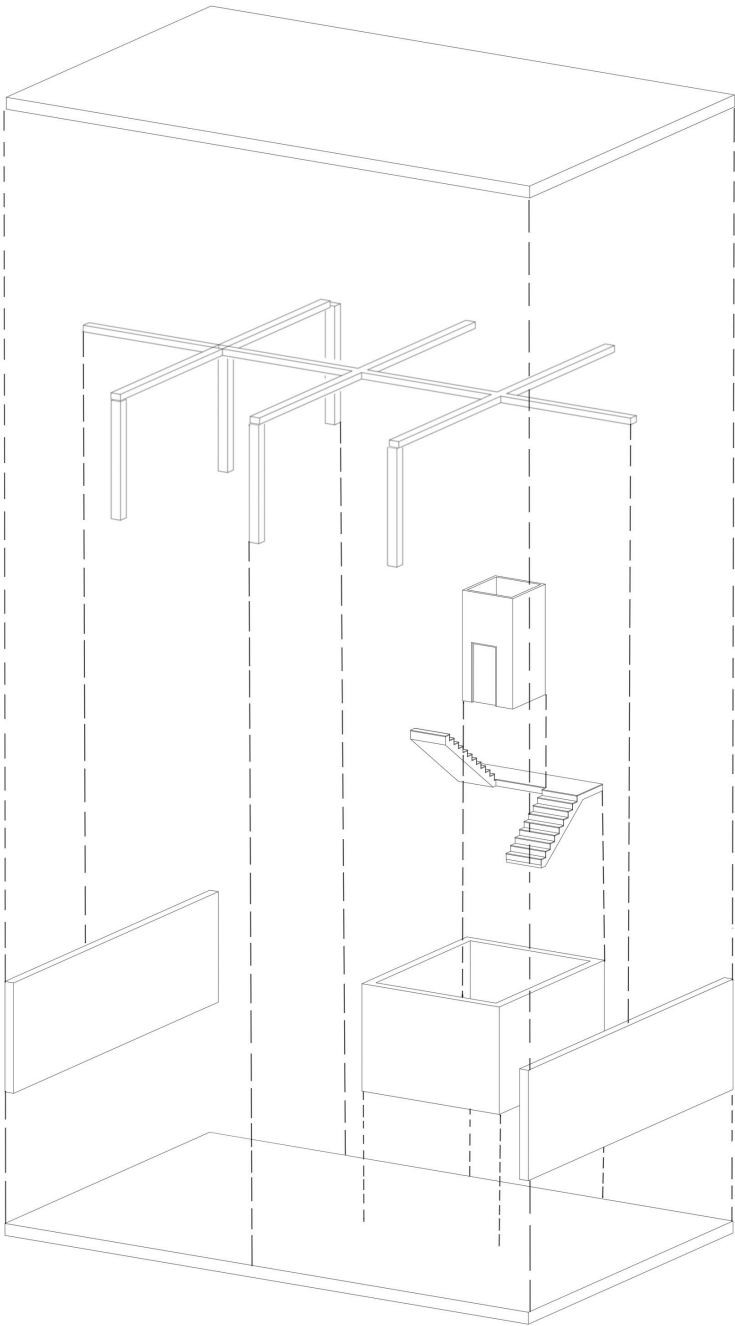

Pohled severovýchodní

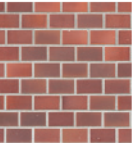
Pohled jihozápadní

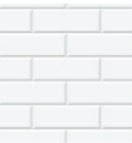

Konstrukční systém je řešený kombinací stěnového systému na bocích stavby a sloupového systému ze železobetonového monolitického skeletu v prostoru. Jsou zde také ztužující prvky - železobetonový tubus okolo schodiště a výtahu.

Materiály

Cihlový fasádní obklad

Cihlový obklad v interiérech
lokálně obarven na bílo

Černé hliníkové rámy oken a dveří

Železobetonový monolitický skelet

Perforovaný plech z konstrukční oceli

Pohledový beton v komunikačních prostorech

Světlé parkety v interiérech

Podlaha v kavárně + předsíně

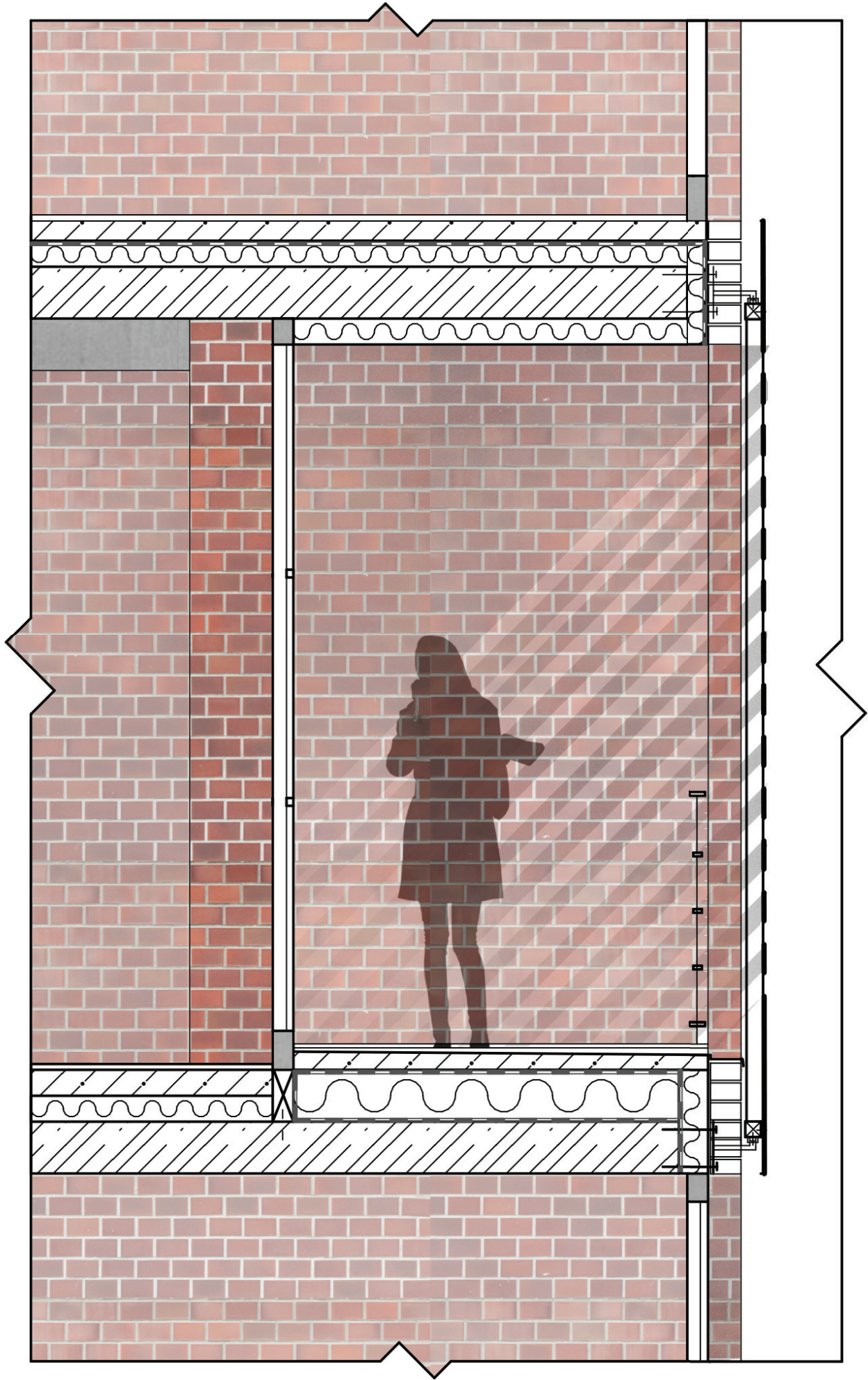

Podlaha v koupelnách

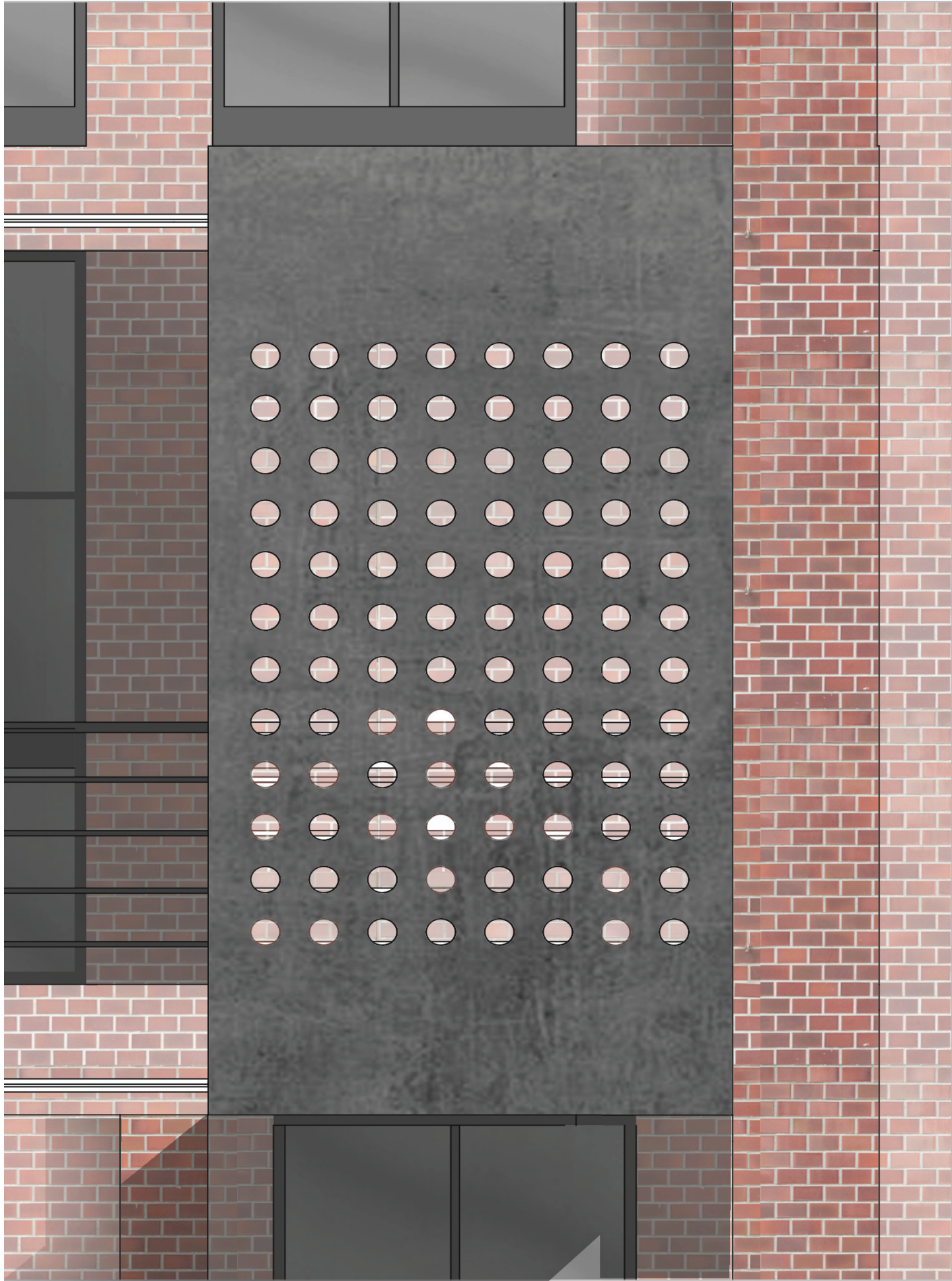

Chodník z bílého betonu

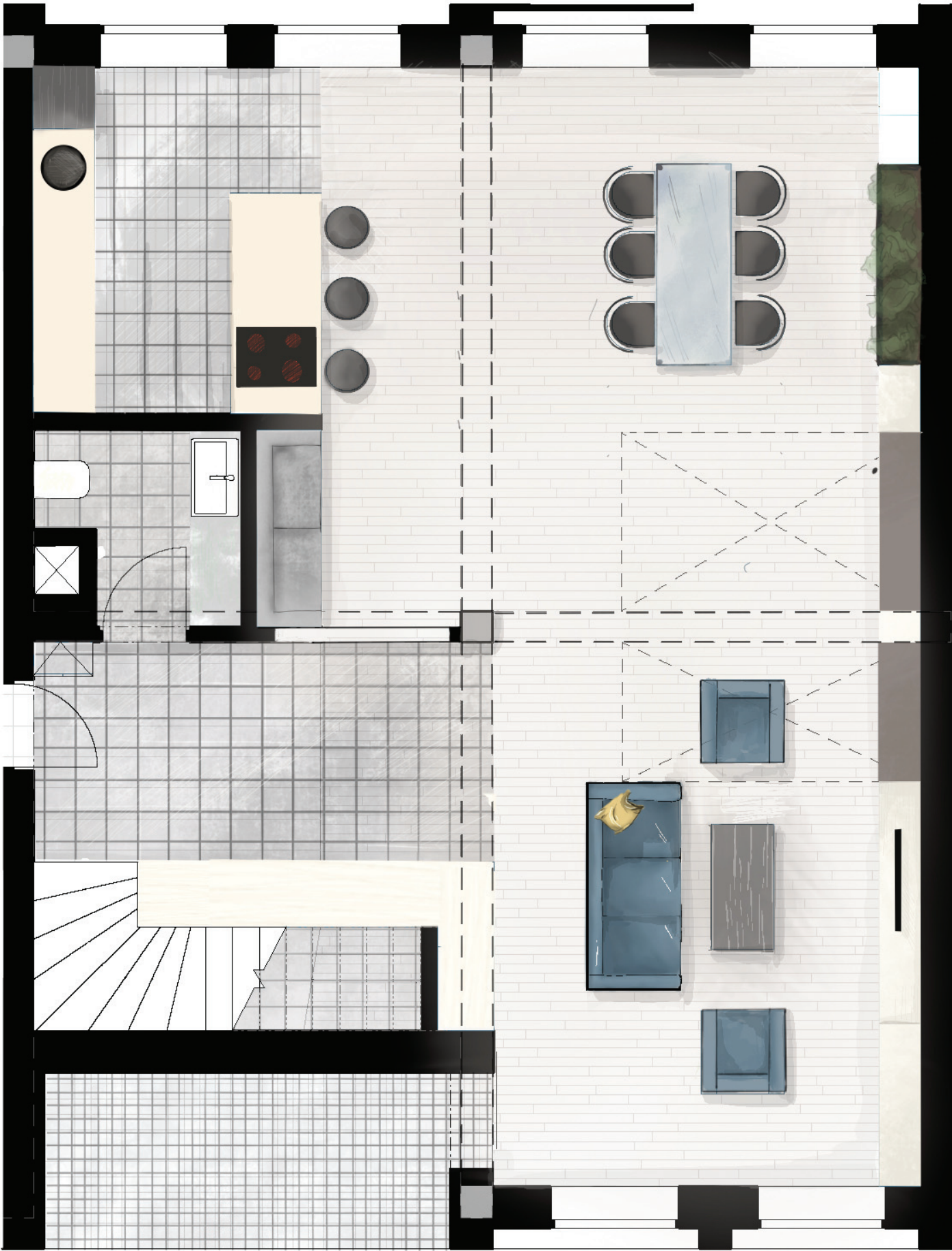
Detail 1:20

Pohled na fasádu 1:20

Detailní půdorys mezonetového bytu 6.2 4+kk, 6.NP 1:50

Detailní půdorys mezonetového bytu 6.2 4+kk, 7.NP 1:50

Interiér mezonetového bytu 6.2 v 6.NP 4+kk

Interiér mezonetového bytu 6.2 v 6.NP 4+kk

Interiér mezonetového bytu 6.2 v 6.NP 4+kk

Interiér mezonetového bytu 6.2 v 7.NP - pohled na hrací síť

ZÁVĚREM

V tomto semestru bylo zadáním pro projekty našeho ateliéru téma dostupného bydlení a souvisejících funkcí podporujících městský život – v Berlíně.

Téma jsme nazvali „Dostupné bydlení +“. Hlavním tématem je bydlení, „+“ značí kombinaci s dalšími funkcemi, které považujeme v živém městě za nezbytné. Příkladem mohou být prostory pro práci, kulturu, umění nebo odpočinek. Naším cílem bylo vytvořit kvalitní a ekologicky šetrnou architekturu zapadající do složitěho městského prostředí.

Berlín má uvnitř města ve srovnání s jinými významnými evropskými metropolemi bohatý potenciál rozvoje. Jedná se o důsledek II. světové války i poválečného rozdělení. Tento prostor lze využít k rozvoji a zahuštění struktury města a formování jeho budoucí podoby. Území, kterým jsme se rozhodli zabývat, se nachází v jedné z 25 transformačních lokalit vymezených Strategickým plánem Berlína pro rok 2030.

Obvod Friedrichshain-Kreuzberg vznikl sloučením bývalého východoberlínského obvodu Friedrichshain a bývalého západoberlínského obvodu Kreuzberg. Jedinečná kombinace průmyslového dědictví, atraktivních lokalit na břehu řeky, kulturní rozmanitosti a kreativity obyvatel přispívá k vytvoření jeho specifické atmosféry a zvláštního funkčního a sociálního mixu.

Parcely, na nichž jsme navrhovali, jsou součástí zajímavého bloku přetnutého diagonálně historickou nadzemní dráhou, jehož podstatnou

část v současnosti tvoří prázdné plochy. Tato jízva ve městě vznikla vybombardováním za II. světové války a přetrvala rozdělením města až do dnešních dnů.

V těsném sousedství se nachází řeka Spréva, ikonický most Oberbaumbrücke a nadzemní dráha se stanicí metra Schlesisches Tor, která stojí 6 m na úrovni terénu.

Dvojice napínavých míst trojúhelníkového tvaru, která jsou od sebe fyzicky oddělena, na první pohled nabízí zcela odlišné atmosféry, která však tvoří jeden celek městské struktury.

Lokalita je vymezena ulicemi Bevernstrasse, Schlesische Strasse a Falckensteinstrasse a nábřežím řeky, na níž má část „našich“ parcel výhled.

Dalibor Hlaváček & Martin Čeněk

© 2021
Ateliér Hlaváček-Čeněk
zimní semestr 2020/2021

Ústav navrhování II
Fakulta architektury ČVUT v Praze

Portfolio celého ateliéru najdete na
issuu.com/atelierhlavacekcenek

